



Standpuntbepaling parochiebestuur en pastoraal team naar aanleiding van de schriftelijke en mondelinge reacties.

A. Financiën

In Steensel zijn een aantal vragen gesteld c.q. opmerkingen geplaatst ten aanzien van de parochiële financiën. Dienaangaande het volgende.

Het parochiebestuur heeft in 2018 geconstateerd dat er vanaf de fusie in 2014 geen vastgestelde en goedgekeurde jaarrekeningen (2014 tot en met 2017) aanwezig waren en vanaf de fusie zijn er ook geen begrotingen opgesteld. In 2019 is de eerste begroting opgesteld. Van belang is en was dat er bij het opstellen van deze begroting inzicht moest zijn in de jaarrekeningen vanaf 2014. Het opstellen van de jaarrekeningen 2014-2017 is in 2017 gedaan door het bisdom Den Bosch en de jaarrekening 2018 is extern opgesteld buiten het bisdom. Het is van wezenlijk belang dat inzicht bestaat in het financieel reilen en zeilen van de parochie en dat was dan ook een van de belangrijkste speerpunten van het bestuur. Inmiddels kunnen wij vaststellen dat de parochie op financieel gebied bij is met het opstellen van begrotingen en jaarrekeningen.

Specifiek zijn een aantal vragen gesteld met betrekking tot de beginperiode van de fusie in 2014. Het fusieproces is ingezet in 2010. Uit onderstaand overzicht is op te maken hoe de financiële inbreng' is geweest destijds bij de fusie. Dit gegeven heeft geen enkele invloed gehad op het thans lopende proces en het voorgenomen besluit.

FINANCIËEL OVERZICHT VAN HET VERMOGEN VAN DE ZES PAROCHIES BIJ DE FUSIE PER 31-12-2013.

Deze gegevens komen uit de jaarrekeningen 2013 opgemaakt door de toenmalige parochies zelf.

Het totale vermogen per 31-12-2013 ad € 2.136.339 is het beginkapitaal van de fusieparochie Eersel. Dit sluit aan met de jaarrekening 2014 van de nieuwe parochie.

De parochies in 2013	Eigen vermogen 31-12-2013	Voorziening voor groot onderhoud 31-12-2013	Uitgaven voor groot onderhoud in 2013	Uitgaven voor groot onderhoud in 2014
Duizel	490.889	4.913	219.724	123.612
Eersel	299.197	145.885		49.844
Knegsel	240.388	341.896		128.663
Steensel	81.066	276.739		3.648
Vessem	162.052	60.977		2.348
Wintelre	862.747		184.036	4.221
	€ 2.136.339	€ 830.410	€ 403.760	€ 312.336

Enkele opmerkingen bij de jaarrekeningen 2013:

1. Het totale vermogen per 1-1-2014 van de nieuwe parochie Eersel € 2.136.339.
2. Per 1-1-2014 was de Voorziening Groot Onderhoud € 830.410. In 2013 was die met € 403.760 afgenomen door verbouwingen aan de kerken in Duizel en Wintelre. De kerk in Vessem was al eerder gerestaureerd.
3. In 2014 neemt deze voorziening weer met € 312.336 af door groot onderhoud in Duizel (vervolg) en Knegsel. Het onderhoud in Duizel in 2014 kon niet meer uit de voorziening betaald worden en kwam daarom ten laste van het eigen vermogen.
4. Door al deze verbouwingen moest in de jaren 2014 t/m 2018, ten laste van het resultaat, extra worden toegevoegd aan de voorziening, om te voldoen aan de norm die het bisdom hieraan stelt.
5. In 2016 is, ten laste van het eigen vermogen, € 420.308 extra toegevoegd aan de voorziening grafrechten omdat deze onvoldoende was om aan de verplichtingen te kunnen voldoen. Niet in elk kerkdorp werd dezelfde voorzieningenmethodiek toegepast.

Hierna het overzicht van de balans per 31 december en de staat van baten en lasten over de jaren 2013 tot en met 2018:

BALANS PER 31 DECEMBER EN W&V OVER DE JAREN 2013 T/M 2018

	31 december boekjaar 2013	31 december boekjaar 2014	31 december boekjaar 2015	31 december boekjaar 2016	31 december boekjaar 2017	31 december boekjaar 2018
AKTIVA						
Kerkelijke goederen	205.210	205.210	205.210	108.908	108.908	108.908
Beleggingen	3.652.849	3.313.674	3.451.989	4.322.800	4.303.214	4.141.176
Vorderingen op korte termijn	67.960	52.057	51.029	75.479	46.232	34.025
Geldmiddelen	93.248	196.891	74.633	79.448	71.534	175.440
	4.019.268	3.767.832	3.782.860	4.586.635	4.529.888	4.459.549

PASSIVA

Eigen vermogen	2.136.339	2.183.775	2.105.987	2.394.220	2.339.227	2.243.591
Voorziening groot onderhoud gebouwen	830.410	643.994	732.541	782.664	810.979	851.239
Voorziening grafrechten	802.210	819.742	818.773	1.263.919	1.259.379	1.250.548
Overige fondsen en voorzieningen	45.942	46.041	46.700	47.224	47.224	0
Schulden op lange termijn	57.192	58.002	57.502	55.869	55.869	45.870
Schulden op korte termijn	147.175	16.278	21.356	42.739	17.211	68.301
	4.019.268	3.767.832	3.782.860	4.586.635	4.529.888	4.459.549

VERMOGEN

Eigen vermogen 31 december voorgaand boekjaar *	2.143.749	2.136.339	2.183.775	2.105.987	2.394.220	2.339.227
Vermogensmutaties						
- Toevoeging saldo missiefonds						23.529
- Toevoeging saldo noodfonds						23.695
- Boekwinst/-verlies onroerend goed		14.700		777.568		
- Legaten		15.000				
- Aanvulling voorziening grafrechten				-420.308		
- Vrijgevallen fundatie- en/of lijfrentekapitalen				1.634		
Saldo mutaties			0	0	0	0
	2.143.749	2.166.039	2.183.775	2.464.881	2.394.220	2.386.451
Bij: Saldo staat van baten en lasten	-7.410	17.736	-77.788	-70.661	-54.993	-142.860
Vermogen 31 december boekjaar *	2.136.339	2.183.775	2.105.987	2.394.220	2.339.227	2.243.591

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER HET BOEKJAAR

	Boekjaar 2013	Boekjaar 2014	Boekjaar 2015	Boekjaar 2016	Boekjaar 2017	Boekjaar 2018
LASTEN						
Persoonskosten	154.159	118.748	144.046	137.357	119.518	150.865
Kosten onroerend goed:						
- Kerkelijke gebouwen	225.155	240.336	210.667	233.121	190.038	189.517
- Ov. kerkelijke onr. goederen met bijzondere bestemming	32.600	30.471	27.498	34.650	40.269	33.331
- Beleggingen	0	0		5	0	0
Rente en lasten van schulden en fondaties	0	0			0	0
Kosten eredienst	26.052	31.620	30.602	23.130	26.131	24.988
Kosten pastoraal	11.418	18.655	20.547	23.021	14.818	14.883
Verplichte en vrijwillige bijdragen	46.398	53.883	53.388	46.732	51.569	41.785
Beheerskosten	36.396	38.843	30.105	22.836	25.737	29.192
Incidentele lasten	884	16.733	1.513	992	179	1.743
Voordelig saldo	0	17.736	0	0	0	0
	533.062	567.025	518.366	521.844	468.259	486.304

BATEN

Bijdragen parochianen	287.932	263.750	244.293	255.027	226.325	221.757
Opbrengst uit bezittingen en beleggingen	142.203	196.356	93.372	92.735	78.718	1.379
Vrijval grafrechten en opbrengst begraafplaats	91.880	104.377	102.178	103.421	106.896	113.302
Incidentele baten	3.637	2.542	735		1.327	7.006
Nadelig saldo	7.410	0	77.788	70.661	54.993	142.860
	533.062	567.025	518.366	521.844	468.259	486.304

Op basis van de jaarrekeningen en de berekeningen per kerkdorp ziet het verloop van de voorziening grafrechten er als volgt uit:

Kerkdorp	Stand 31-12-2013	Toevoeging 2014 t/m 2016	Extra toevoeging 2016	Stand 31-12-2016	Stand 31-12-2017	Stand 31-12-2018
Eersel	365.551	18.865	184.246	568.662	567.888	554.619
Duizel	102.757	5.303	17.772	125.832	121.692	124.565
Steensel	79.121	4.083	-5.307	77.897	77.331	82.475
Wintelre	67.313	3.474	118.920	189.707	189.594	183.920
Vessem	119.145	6.149	89.976	215.270	215.041	213.421
Knegsel	68.323	3.526	14.702	86.551	87.833	91.548
€	<u>802.210</u>	<u>41.400</u>	<u>420.308</u>	<u>1.263.919</u>	<u>1.259.379</u>	<u>1.250.548</u>

De omvang van de voorziening is bepaald door het aantal graven te vermenigvuldigen met de nog lopende vooruitbetaalde jaren en die weer te vermenigvuldigen met het gemiddeld in rekening gebracht tarief in de laatste 10 jaren. Het gehanteerde tarief is bepaald in overleg met het bisdom.

Stand van zaken voorzieningen per 31 december 2018:

- Voorziening groot onderhoud € 851.239
- Voorziening grafrechten € 1.250.548

Voorts is in Steensel de opmerking geplaatst dat de gemaakte keuze van de te sluiten kerkgebouwen zou zijn ingegeven door het feit dat deze kerken 'gemakkelijk' te verkopen zijn. Deze opmerking wordt niet gedeeld en is bij de gemaakte keuze nimmer aan de orde geweest. Overigens, financiën is niet de enige keuze geweest om te komen tot de besluitvorming, doch een veelvoud aan factoren ligt daaraan ten grondslag.

Verder zijn aan de orde geweest de parochiële financiën van vóór de fusie en ná de fusie. Herhaaldelijk is door het parochiebestuur het volgende gesteld. Zoals bekend zijn de zes parochies in de burgerlijke gemeente Eersel met ingang van mei 2014 opgeheven en gefuseerd tot één parochie Sint Willibrordus. Uiteraard heeft deze fusie ook gevolgen voor de parochiële financiën. De samengevoegde parochie kent daarom met ingang van de juridische datum van de fusie in feite slechts één administratie, één begroting en ook één jaarrekening. Dit betekent onder andere, dat alle bezittingen (gebouwen en tegoeden) en schulden van de voormalige zes parochies toekomen aan de nieuwe parochie. Daarnaast worden de balansen van de voormalige parochies samengevoegd tot één nieuwe balans, die als openingsbalans van de nieuwe parochie dient. In de praktijk betekent dit ook dat er vanaf de datum van de fusie geen geormerkte financiën zijn ten aanzien van de voormalige parochies. Dit wil zeggen: gelden die via de 'voormalige' parochies worden ontvangen (collectegelden, stipendia, giften etc.) zijn inkomsten van de nieuwe parochie. Voor verdere financiële gegevens wordt verwezen naar bovenstaande overzichten.

Conclusie:

De financiële ontwikkeling –sinds de fusie- en huidige positie van de parochie zijn in beeld gebracht. Deze informatie maakt ook deel uit van publicaties op de website en is onderdeel van de Toekomstvisie, hoofdstuk 6. De inbreng van de toenmalige parochies heeft geen rol gespeeld bij het voorgenomen besluit tot het onttrekken van kerken aan de eredienst.

B. Beleggingen.

In Steensel zijn opmerkingen geplaatst met betrekking tot de beleggingen. Er is de uitspraak gedaan van mismanagement. In deze het volgende. De parochie participeert in het beleggingsfonds van het bisdom. De waardering participaties per 1 januari 2019 bedroeg € 1.307.087. Van een verplichte deelname is geen sprake. Het betreffende vermogen is immers eigendom van de parochie. Het is aan het parochiebestuur te besluiten hoe het gelden wensen te beleggen, waarbij het overigens vanzelfsprekend wel rekening dient te houden met de daarvoor uitgevaardigde richtlijnen van het bisdom. Daar het een parochie niet is toegestaan om zelfstandig rechtstreeks in aandelen te beleggen, dient zij, indien zij toch kiest voor een rechtstreekse belegging, gebruik te maken van het beleggingsfonds van het bisdom.

Het zal duidelijk zijn dat de resultaten van het beleggingsfonds afhankelijk zijn van de algemene economische ontwikkelingen. Het bisschoppelijk beleggingsfonds heeft over 2018 een verlies geleden van € 4,2 mln. De economische ontwikkelingen in 2019 zijn positief te noemen. Zo is er voor onze parochie sprake van een rendement van € 88.572 in het eerste halfjaar van 2019.

Conclusie:

De geplaatste opmerking over mismanagement delen wij niet.

C. Parochieel besluitvormingsproces.

Bevoegdheid: De diocesane bisschop is bevoegd om een kerkgebouw aan de eredienst te onttrekken door het terug te brengen tot een profaan en niet-onwaardig gebruik. Het gaat om een discretionaire bevoegdheid: de diocesane bisschop geniet in deze eigen beslissingsruimte. Gronden: Als redenen gelden: financiële tekorten, priestergebrek, kerkbezoek, concentratie van de liturgie, parochiële reorganisatie. Een kerksluiting is een bezwarend besluit, dat naar zijn aard altijd op tegenstand stuit. Het is daarom van belang om belanghebbenden (de parochiegemeenschap) in de procedure tot kerksluiting te betrekken. Dit veronderstelt dat belanghebbenden over de voorgenomen kerksluiting worden geïnformeerd en dat zij in de gelegenheid worden gesteld om hun mening naar voren te brengen.

Hoewel in de externe communicatie volop aandacht is besteed aan het proces vinden wij het toch van belang om hierop nogmaals nader in te gaan. In de komende jaren zullen, mede als gevolg van allerlei ontwikkelingen zowel op pastoraal en bestuurlijk gebied als mede ten gevolge van de zich snel veranderende samenleving kerken moeten worden onttrokken aan de eredienst. Bij het opstarten van de fusie werd hiervan zelfs al melding gemaakt. Zo werd in een brief gedateerd 12 april 2012 van de toenmalige bisschop gesteld, dat bij het oprichten van een nieuwe parochie duidelijk zou moeten zijn dat in de regel niet alle kerken open kunnen blijven. In genoemde brief van april 2012 wordt nog het volgende gezegd. Uiterlijk 1 januari 2015 dient de positie van de afzonderlijke kerkgebouwen duidelijk te zijn en daarbij zijn de volgende criteria van belang:

- Welke kerken zijn pastoraal gezien de komende jaren echt nodig? Inherent daaraan komt de vraag aan de orde van: het gebrek aan menskracht in het pastoraat, het snel teruglopend aantal gelovigen. Daarbij is niet aan de orde de vraag van welke kerken in financieel opzicht nog wel zouden kunnen worden opgehouden.
- Zijn er wellicht mogelijkheden om een kerk een andere bestemming te geven, bijvoorbeeld bij de herontwikkeling van een dorpskern?
- Kan de parochie op langere termijn financieel gezond blijven?

We onderscheiden bij het onttrekken van een kerkgebouw aan de eredienst een viertal fasen:

1. Het voorbereiden van het voorgenomen besluit. Hieronder wordt verstaan: Het voornemen van een parochiebestuur om (een) bepaalde kerk(en) aan de goddelijke eredienst te onttrekken en dat het dit vervolgens aan de bisschop voorlegt met het verzoek dat voornemen om te zetten in een besluit. Hier is sprake van een goedkeuringsbesluit door de bisschop. Dit is de fase waarin het parochiebestuur én het pastoraal team een 'voorgenomen besluit' voorbereiden.
2. Concreet impliceert dit dat in die fase inventarisatie plaatsvindt op allerlei gebieden. Denk daarbij aan: de omvang van de diverse werkgroepen, de ontwikkeling van participatie, inzicht in kerkbezoek, doop, huwelijk, uitvaarten. Al deze facetten zijn in beeld gebracht.
3. Het communiceren van het voorgenomen besluit. Dit is de fase waarin het parochiebestuur de parochie en in het bijzonder de betrokken geloofsgemeenschappen hoort en informeert over het voorgenomen besluit. Deze communicatie heeft het karakter van informatie. Het gaat er om dat de parochianen goed worden ingelicht over het voorgenomen besluit. Hieronder wordt in elk geval het volgende verstaan:
 - toelichting van alle financiële en pastorale relevante informatie die geleid heeft tot het voorgenomen besluit;
 - in beeld brengen van de gevolgen van het voorgenomen besluit;
 - informatie over de verdere procedure;
 - alle relevante geplande data (informatieavonden, enz.) duidelijk aangeven.

4. Het uitvoeren van het besluit: de fase waarin het voornemen na bekrachtiging door de bisschop wordt uitgevoerd. Deze fase is op dit moment nog niet aan de orde.

Tijdens de informatieavonden in Steensel en Kneysel is gesteld dat de gevolgde procedure verkeerd is. Het parochiebestuur had in eerste instantie naar de dorpen toe moeten komen om het een en ander uit te leggen en nadien een standpunt bepalen. Verder is ook gevraagd waarom geen publicaties hebben plaatsgevonden in de plaatselijke blaadjes. Ten aanzien van het gestelde met betrekking tot de gevolgde procedure verwijzen wij naar het hiervorengestelde. Met betrekking tot de publicaties in de plaatselijke blaadjes zijn wij van mening dat dit moeilijk realiseerbaar is. Het heeft te maken met de omvang van de publicatie evenals ook met de verschillende verschijningsdata. Het alleen maar publiceren van de datum van de informatieavond doet afbreuk aan het belang van het onderwerp. Wij hebben binnen het bestuur gekozen voor publicatie in De Hint, zijnde het wekelijkse informatiebulletin dat in de gehele parochie wordt verspreid.

Conclusie:

Het communiceren naar de parochianen in al zijn facetten is transparant en open geweest. Alvorens de kerkdorpen te bezoeken zijn de media ingelicht en is ons voornemen gepubliceerd in de parochiële rubriek in Weekblad De Hint. Wij vinden dat informatie vooraf aan de parochianen van wezenlijk belang is en dat de parochianen niet mogen worden geconfronteerd met alléén een mondelinge mededeling dat het bestuur het voornemen heeft om kerken aan de eredienst te onttrekken. Het parochiebestuur deelt dan niet de opvatting dat sprake is van minachting van de parochianen. Het vooraf informatief communiceren, geeft duidelijk aan dat dit onderwerp in volle omvang aan de orde komt en geeft meteen het onderwerp weer en schept duidelijkheid over het voorgenomen besluit.

D. Herbestemming te sluiten kerkgebouwen (hoofdstuk 7.9 Toekomstvisie).

In de kerkdorpen waar het voornemen bestaat om kerken te sluiten is het onderwerp kerkgebouw volop aan de orde gekomen. Dit is ook begrijpelijk. Immers, het belangrijkste aspect bij het kerkgebouw wordt gevormd door de centrale ligging in een woongebied en het daarmee samenhangend beeldbepalend karakter. De parochianen en de dorpsgemeenschappen zijn trots op hun kerkgebouwen en dat zijn ze met recht en met reden. Voor het parochiebestuur zijn kerkgebouwen echter niet alleen een lust: ze geven ook zorgen. Beleid met betrekking tot behoud of afstoting van kerken wordt ontwikkeld en uitgevoerd, passend onderhoud van de gebouwen moet worden bepaald, de financiën vragen ook hier aandacht en er moet nagedacht worden over het juiste, passende gebruik. Het zijn allerlei zaken en processen die de nodige zorgvuldigheid vragen.

Daarbij realiseert het parochiebestuur zich terdege dat een kerkgebouw een bijzonder gebouw is. Een zorgvuldige en respectvolle omgang met de kerkgebouwen is ook een vereiste wanneer de kerken niet meer voor de eredienst worden benut en aan de eredienst worden onttrokken om een andere bestemming te krijgen. De grote opgave bij het herbestemmen van een kerk is om recht te doen aan de specifieke cultuurhistorische betekenis van het gebouw in zijn nieuwe functie. Bij de problematiek van de herbestemming spelen primair een drietal partijen een besluitvormende, juridische rol. Het parochiebestuur, de gemeente en het bisdom. Dit wil niet zeggen dat parochianen, al of niet vertegenwoordigd in dorpsraden en werkgroepen, in het proces geen rol spelen. De uiteindelijke beslissing over herbestemming wordt bepaald door genoemde partijen. Participatie van parochianen en/of van belangengroepering staat niet ter discussie. In een onlangs gehouden overleg met de gemeente hebben wij vastgesteld dat zowel de gemeente als het parochiebestuur op een lijn zitten wat betreft het behoud van het gebouw en het te 'bestempelen' als cultureel religieus erfgoed.

Nog afgezien van het feit dat onze kerken en/of gedeelten daarvan een monumentale status hebben.

Bij het bepalen van een nieuwe bestemming willen wij rekening houden met het feit dat de kerk naast een spirituele functie ook een sociale, culturele en emotionele functie heeft gekend. Daarbij komen de volgende zaken aan de orde:

Wat betekent het kerkgebouw voor haar omgeving?

Wat is de behoefte / vraag van de omgeving in relatie tot het kerkgebouw?

Wat zijn wensen en ideeën voor nu, maar ook voor over 10 jaar en welke andere maatschappelijke 'accommodaties' en voorzieningen zijn er?

We hebben in het proces van besluitvorming met betrekking tot de Toekomstvisie een uiterst positief gesprek gehad met de gemeente. We hebben de afspraak gemaakt dat wij samen optrekken in de problematiek van het herbestemmen van de te sluiten kerken. De gemeente speelt daarbij een cruciale rol.

Steensel

We hebben kennisgenomen van de schriftelijke reacties van De Dorpsraad Steensel én van de Werkgroep Stinsels Archief waarin suggesties worden aangedragen voor een eventuele herbestemming. Deze voorstellen passen ook in de uitvoering (herinrichting) van "Steensel weer één dorp". Het parochiebestuur staat positief in de voorgedragen mogelijkheden. We willen hierbij wel de volgende opmerking maken.

Op dit ogenblik wordt de voormalige pastorietuin Steensel heringericht als openbare tuin. Daarvoor is een bruikleenovereenkomst gesloten.

Het parochiebestuur heeft aan de gemeente gevraagd om bestemmingsplanwijziging voor die locatie, aangezien wij van mening zijn dat dit perceel mede gelet op de onlangs gerealiseerde woningbouw gekwalificeerd kan worden als zijnde een inbreidingslocatie.

Dat dit perceel gezien de mogelijke ontwikkelingen van herbestemming van kerk en omgeving daarbij een rol zal kunnen spelen ontmoet geen bezwaar.

Voorts zullen wij in de 'goedkeuringsprocedure' bij het bisdom het verzoek van de werkgroep Stinsels archief aanhangig maken om in een eventueel te realiseren nieuw ontmoetingscentrum voor Steensel een kapelfunctie te accorderen.

Op zich zelf genomen bestaat bij ons daartegen geen bezwaar, doch we hebben wel rekening te houden met de daaraan eventueel te stellen voorwaarden vanuit het bisdom. Dit heeft te maken met het gebruik van de kapel.

Ook is het parochiebestuur de mening toegedaan dat dierbare en herkenbare voorwerpen vanuit de te sluiten kerk belangrijk zijn en dus bewaard moeten blijven. Daartoe zijn zeker mogelijkheden en die willen wij ook omarmen. Zo is een van de mogelijkheden -zoals gesuggereerd - deze onder te brengen in een kapelruimte. Dat hangt natuurlijk af van de grootte van de kapelruimte en de omvang van de voorwerpen, zoals heiligenbeelden, vaandels, kunstwerken.

Daarnaast zouden voorwerpen vanuit de te sluiten kerken overgebracht kunnen worden naar de parochiekerk Eersel. Dit draagt bij aan en versterkt het gevoel, dat alle parochianen thuis zijn onder het gezamenlijke dak van de parochiekerk.

Knegsel

De pastorie staat momenteel leeg. De pastorie is omgeven door een vrij groot perceel grond waarop in het vigerende bestemmingsplan een (ruimtelijke) wijzigingsbevoegdheid ligt. Dit betekent dat daar, onder bepaalde voorwaarden opgenomen in het desbetreffende bestemmingsplan, woningbouw mogelijk zou kunnen zijn. Wij zijn van mening, en deze wordt gedeeld door de gemeente, dat daar waar dit mogelijk is er één plan zou moeten komen, dat passend is binnen het kerkdorp Knegsel en waar dit perceel, de pastorie en de te sluiten kerk deel van uit maken.

Duizel

Ook hier zal nagedacht worden over een passend gebruik van de te sluiten kerk.

Conclusie:

De ingebrachte meningen zowel schriftelijk als mondeling leiden niet tot het innemen van een gewijzigd standpunt.

E. Motivering keuze sluiten kerklocaties (hoofdstuk 5, 6 en 7 Toekomstvisie).

In Steensel en Knegsel is gevraagd waarop de keuze om die kerken te doen sluiten is gebaseerd. Dienaangaande het volgende. Het parochiebestuur heeft een en ander gebaseerd op basis van objectieve gegevens. Deze vloeien voort uit onafhankelijk vastgestelde gegevens. Zoals uit de Toekomstvisie is op te maken hebben wij een vitaliteitsonderzoek gedaan waarbij wij in beeld hebben gebracht de volgende ontwikkelingen vanaf 2013:

- Het sterk teruglopende aantal kerkbezoekers.
- Het sterk verminderd aantal toe te dienen sacramenten en aantal uitvaarten.
- De beperkte pastorale capaciteit.
- De negatieve financiële resultaten van de parochie van de laatste jaren.
- De hoge kosten van onderhoud van de kerkgebouwen.
- Het aantal vrijwilligers (leeftijd) dat afneemt en steeds moeilijker aangevuld kan worden.

Elk van deze redenen is in al onze kerkdorpen aanwezig, zij het niet overal in dezelfde mate. Het voornemen om de kerkgebouwen in Duizel, Knegsel en Steensel aan de goddelijke eredienst te onttrekken is gebaseerd op een combinatie van genoemde redenen.

Het hebben van voldoende vermogen om de financiële tekorten voor een reeks van jaren hieruit te dekken kan en mag echter geen reden zijn om kerkgebouwen open te houden. Aan de keuze van de te sluiten kerklocaties ligt geen wiskundige berekening ten grondslag en de afweging zal altijd in bepaalde mate subjectief zijn. We hebben in de afweging gekeken naar de locaties van de aanwezige kerkgebouwen.

1. De kerk in Eersel is bij de fusie aangewezen door de bisschop als parochiekerk en komt mitsdien niet in aanmerking om te worden gesloten.
2. De kerk te Wintelre is gelegen in het uiterste punt van de burgerlijke gemeente.
3. De geografische ligging van Knegsel naar Vessem.
4. De geografische ligging van Steensel richting Eersel.
5. De geografische ligging van Duizel zowel richting Eersel als Vessem.

Daarnaast hebben wij de monumentaal gerestaureerde kerk in Vessem een rol laten spelen.

De gemaakte opmerking dat er nu al sprake is van een 'bestuurlijke' samenwerking op diverse maatschappelijke 'burgerlijke' terreinen tussen Knegsel en Steensel is voor de afweging van het al of niet openhouden van een van die kerken geen reden geweest bij het parochiebestuur en het pastoraal team om bij de heroverweging een van de kerken open te houden. Nog afgezien van het feit dat er in Steensel zich een ontwikkeling ontplooit om de kerk een adequate herbestemming te geven.

F. Begraafplaatsen (hoofdstuk 7 Toekomstvisie.)

Tijdens de informatiebijeenkomsten zijn vragen gesteld met betrekking tot het voortbestaan van de zes begraafplaatsen. In de Toekomstvisie hebben wij het volgende gesteld: Alle begraafplaatsen in onze parochie zijn bijzondere begraafplaatsen met dien verstande dat een gedeelte van de begraafplaats in Vessem in het kader van de destijds plaatsgevonden uitbreiding is aangewezen als algemene begraafplaats. Ook al worden er kerken gesloten, de begraafplaatsen blijven bestaan. Voor wat de wettelijke regelingen betreft, wordt verwezen naar de Wet op de Lijkbezorging, paragraaf 3 (bijzondere begraafplaatsen) en paragraaf 4 (sluiting en opheffing van begraafplaatsen).

Conclusie:

Het sluiten van begraafplaatsen is niet aan de orde.

In de bijeenkomst in Knegsel is door een van de aanwezigen de onderhoudstoestand van de begraafplaats aan de orde gesteld. We hebben daar kennis van genomen in die zin dat het moeilijk is om de begraafplaats in een optimale danwel perfecte onderhoudstoestand te houden. Dit is mede een gevolg van het feit dat er weinig begravingen plaats vinden en dat er graven worden geruimd.

Conclusie:

In 2020 zullen wij een begin maken met het opstellen van een beleidsplan voor de herinrichting van alle begraafplaatsen waarbij het gesignaleerde zal worden betrokken.

G. Algemene opmerkingen.

De heer A. van Buul (B1).

Genoemde heer heeft ingesproken aan de hand van een vooraf op schrift gesteld verhaal. De context van het gestelde heeft betrekking op het verleden (financiële bijdragen), herinrichting en herbestemming. Het parochiebestuur is een ieder zeer erkentelijk voor het feit dat in het verleden en ook nu nog financiële bijdragen in welke grootte dan ook worden ontvangen van parochianen. Deze wijze van participatie kan echter niet leiden tot de conclusie dat mitsdien niets kan en mag veranderen. Financiële bijdragen leveren niet het recht op om de zaak te behouden zoals die nu is. We zijn het met inspreker eens en daar willen wij ook voor gaan het complex van tuin, pastorie en kerk 'terug te geven' aan de Knegselse bevolking in de vorm van een herbestemming die qua gebruik en inrichting past binnen het dorp. Daartoe zal overleg plaatsvinden met onder andere de gemeente. Zie onderwerp herbestemming.

Mevrouw L. Paanakker (B2).

Mevrouw Paanakker heeft in een e-mail een aantal zaken aan de orde gesteld die betrekking hebben op de vorm en inhoud van de presentatie. De aangedragen zaken van plaatsnemen en voorstellen, delen wij niet. Wij zijn de mening toegedaan dat dit parochiebestuur altijd open communiceert en dat wij een andere indruk hebben gekregen tijdens de pauze van de informatiebijeenkomst evenals ook nadien. Dat de pastoor voorzitter is van het parochiebestuur staat niet ter discussie. Het parochiebestuur en het pastoraal team hebben er voor gekozen dat de informatiebijeenkomst een tweeledig karakter zou moeten hebben, bestuurlijk en pastoraal.

De gegeven reactie op de procedure delen wij niet. Het is van wezenlijk belang dat de parochianen al vooraf in volle omvang kennis hebben kunnen nemen van het bestuurlijk voornemen. Het getuigt onzes inziens van volledige openheid dat niet eerst op de informatieavond de aanwezigen werden geconfronteerd met de mededeling van het voornemen tot voorgenomen kerksluitingen. Dat met de uiterste zorgvuldigheid invulling zal worden gegeven aan de nieuwe pastorale visie en de wijze waarop staat buiten kijf.

De pastoor heeft wat dat betreft duidelijkheid gegeven tijdens de informatieavond. Het pastoraal team wil in maart 2020 naar de dorpen toe om met hen in gesprek te gaan over hoe en op welke wijze de parochianen de pastorale taak qua invulling zien in de nieuwe situatie.

De heer H. Klaasen (B3).

De heer Klaasen heeft in zijn reactie gesteld dat zijn familie grote weldoeners zijn geweest voor de kerk. Zoals wij al bij de reactie bij de heer Van Buul hebben opgemerkt is dit uiterst lovenswaardig te noemen en die erkentelijkheid blijven wij ook uitspreken. Het leveren van financiële bijdragen in welke omvang dan ook aan de kerk nu en in het verleden kan geen wegingsfactor zijn bij de standpuntbepaling betreffende het voornemen van het al of niet sluiten van een kerk en het daarmee onttrekken aan de goddelijke eredienst. Ook werd stilgestaan bij betaalde grafrechten tot 2026. Zoals eerder gesteld blijven de begraafplaatsen buiten de herstructurering en de grafrechten blijven dienovereenkomstig gehandhaafd. Verder wordt gevraagd naar de herstructurering van het gebied rondom de kerk. We verwijzen daarbij naar het gestelde onder de rubriek herbestemmen maar ook naar het vermelde bij de heer Van Buul. In zijn brief vraagt de heer Klaasen om nog een gesprek met als motivering dat destijds óók niet is geluisterd.

We hebben dit gesprek niet gehonoreerd, niet vanwege het feit dat wij dit niet zouden willen, doch vindt naar onze mening zijn motivering in het feit dat hier bedoeld wordt de problematiek van de plaatsgevonden fusie. Dit proces is in 2014 juridisch afgerond en is niet relevant voor deze besluitvorming.

De heer J. Pasmans (B4).

Vraagt aandacht voor de motivering van de keuze. We zijn daar inhoudelijk op ingegaan onder sub E. Wij verwijzen daar naar.

Werkgroep Stinsels Archief en de Dorpsraad Steensel (B5 en B6).

In beide schrifturen wordt voornamelijk aandacht gevraagd voor de herbestemming en medegebruik. Daaraan hebben wij in het voorgaande onder D volop aandacht besteed. Wij verwijzen dan ook hier naar.

Algemene opmerking.

Wij stellen vast dat als een rode draad in alle uitingen, zowel schriftelijk als mondeling, de herbestemming van de te sluiten kerkgebouwen van essentieel belang is. Wij willen hier uitdrukkelijk onderstrepen dat het parochiebestuur en het pastoraal team van mening zijn dat het onze plicht is om te zorgen voor een goede, juiste herbestemming van de vrijkomende kerkgebouwen. In het proces van herbestemming, dat samen met de gemeente juridisch gestalte zal moeten krijgen, is participatie vanuit de dorpen van essentieel belang.

H. Pastoraal beleidsplan (hoofdstuk 8 Toekomstvisie).

Tijdens de informatie-avonden is ook in volle omvang stilgestaan bij de pastorale taak van een parochie. Dit is en was noodzakelijk vanwege het feit dat indien het voornemen daadwerkelijk gestalte krijgt dit ook consequenties heeft voor de pastorale taakvervulling in de zes geloofsgemeenschappen.

De ontwikkeling van het huidige pastoraal beleidsplan is in de tijd van de totstandkoming er van (mei 2017) vorm en inhoud gegeven door een groep mensen gestart onder de naam "De Denktank", bestaande uit afgevaardigden vanuit alle zes de kerkdorpen.

In de praktijk bleek het vaak te gaan om mensen uit de plaatselijke contactgroepen "Rondom de toren", die zijn voortgekomen uit de voormalige kerkbesturen.

Bij het opstellen in 2017 van het pastoraal beleidsplan werd uitgegaan van het uitzetten van activiteiten in alle zes de kerkdorpen. Dat was een keuze. Achteraf met de wetenschap van nú kan de vraag gesteld worden of dit een bewuste keuze is geweest of min of meer een gevolg was van de samenstelling van de groep.

Uitgangspunt was de traditionele indeling en opbouw volgens het 'schema': leren (catechese), vieren (liturgie), dienen (diaconie) en parochieopbouw. In het verleden heeft die indeling goede diensten bewezen. Vraag is nu, gelet ook op de zich aandienende gewijzigde omstandigheden, of het ook anders zou moeten.

Er werd wel gesproken over het bundelen van krachten en over het nemen van nieuwe initiatieven, maar uiteindelijk ging het om het 'afzonderlijk' faciliteren van de zes kerkdorpen.

In het nieuwe beleidsplan dient echter te worden uitgegaan van één parochie bestaande uit de zes verschillende geloofsgemeenschappen. Het pastoraal team onder leiding van de pastoor heeft een aanzet gemaakt voor dit nieuwe beleidsplan.

Voor alle duidelijkheid. De conceptvisie over het toekomstig pastoraal beleidsplan maakt geen onderdeel uit van de heroverweging.

Dit plan bevindt zich in een stadium van consultatie met de parochianen in de zes kerkdorpen.

De bevindingen en opmerkingen uit die bijeenkomsten zal zijn weergave en aandacht krijgen in het alsdan vast te stellen document. Het concept, 23 januari 2020, zal wel worden meegestuurd naar de bisschop, zodat bij zijn beoordeling van het voornemen al kennis kan worden genomen van de 'toekomstige' pastorale zorg in de nieuwe situatie.

